

OPISKELUHUOLTO-
SUUNNITELMA 2023-2024
Vääksyn Yhteiskoulu, lukio,
ASIKKALAN KUNTA

Sisällysluettelo

Opiskeluhoolto

Opiskeluyhteisön hyvinvointi

Opiskeluhoollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Kokonaistarve

Käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut sekä työn- ja vastuunjako

Psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestäminen

Opiskeluterveydenhuollon palvelut

Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto ja sen toimintatavat ja käytännöt

Yhteistyö ja toimenpiteet opiskelijoiden osallisuuden vahvistamiseksi

Toimenpiteet yhteisöllisyyden edistämiseksi oppilaitosyhteisössä

Yhteistyö ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

LOH -ryhmän toiminta

Lukion yhteisöllisen opiskeluhoollon nivelympyrä / lukuvuosirakenne

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Opiskelijoiden opiskelusta huolehtiminen

Huoli opiskelijasta ja prosessin kuvaus

Opiskeluhoitokertomus

Opiskeluun osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Opiskelijan sairauden vaatiman hoidon, lääkityksen tai erityisruokavalion järjestäminen koulussa

Yhteistyö ja toimenpiteet huoltajien yhteistyön ja osallisuuden vahvistamiseksi

Toimenpiteet opiskeluyhteisön sekä ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi

Yhteistyö ja käytänteet oppilaitoksen terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö

Toimenpiteet esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi opiskeluympäristössä

Turvallisuus

Terveydenhuoltolain 16§:n mukainen tarkastus

Poistumisharjoitukset

Palotarkastukset

Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus oppilaitoksessa

Hoitoonohjaus

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Hammashoito ja suun terveys

Alaikäisten mielenterveys ja perheneuvolapalvelut

Nuorisopalvelut

Poliisi

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Miten opiskelija toimii, kun kuulee tai havaitsee kiusaamista = kokemus, että kohdatessaan henkilön toistuvasti saat epäasiallista kohtelua (ahdistusta tuottavaa)

Miten opettaja/RO toimii, kun kuulee tai havaitsee kiusaamista

Ota yhteys ryhmänohjaajaan, jos kiusaamista on esiintynyt

Tiedottaminen

Seuranta

Kiusatun ja ryhmän tukeminen

Huoltajien rooli kiusaamistapausten yhteydessä

Kurinpitotoimet

41 § Kurinpito

42 § Menettely kurinpitoasiassa ja kurinpitorangaistuksen täytäntöönpano

43 § Häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen

44 § Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun

45 § Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

46 § Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat

47 § Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet

48 § Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

VYK: Kurinpitokeinojen käyttäminen ja niihin liittyvät menetelmät

Opiskelijan poistaminen luokkatilasta

Opiskelijan poistaminen koulun järjestämästä tilaisuudesta

Kirjallinen varoitus

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmeksi päiväksi

Määräaikainen erottaminen

Opiskeluoikeuden pidättäminen tutkimuksen ajaksi rikoksesta

Kriisitilanteet

Opiskeluhoitosuunnitelman toteutuminen ja seuraaminen

Opiskeluhoolto

Opiskeluyhteisön hyvinvointi

Vääksyn Yhteiskoulun kestäviä arvoja ovat avoin, huomioiva ja turvallinen oppimisympäristö, jonka kautta jokainen voi opiskella ilman, että kokee häirintää, kiusaamista tai syrjintää. Häiriötilanteet pyritään jo etukäteen ennaltaehkäisemään avoimuudella, keskusteluilla ja suunnittelulla. Epäkohtiin puututaan, kun niitä havaitaan.

Opiskeluhoolto on järjestetty lain mukaisesti. Jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus opiskeluhoollon palvelujen pariin. Koulukuraattori, koulupsykologi ja lukion terveydenhoitaja keskittyvät opiskeluhoollollisiin asioihin ja pedagogiset asiat ovat painottuvat tilanteesta riippuen opettajien, opinto-ohjaajan, rehtorin käsiteltäviksi. Asiasta on tarkemmin opiskeluhoollon OPS - osiossa.

Vääksyn Yhteiskoulussa opiskelijoita kannustetaan terveyttä edistävään ja liikunnalliseen elämäntapaan tarjoamalla yhteisiä liikuntahetkiä ja -mahdollisuuksia esim. varatuilla liikuntavuoroilla ja järjestämällä opiskelijoiden suunnittelemaa liikuntaturnauksia. Lukio-opiskelun oppi- ja välitunneilla, retkillä ja muussa toiminnassa pyritään myös lisäämään lukiolaisten toiminnallisuutta ja liikkuvuutta. Toteutusvaihtoehtoja on monia. Lukiossa järjestetään säännöllisesti mm. liikuntaturnauksia (lentopallo, salibandy, pesäpallo jne) ja osallistutaan alueelliseen liikuntatapahtumiin.

Kiusaamista ja häirintää ennaltaehkäistään avoimella keskustelulla ja keskinäisellä vuorovaikutuksella.

Opiskeluhoollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoollopalvelut

Kokonaistarve

Opiskeluhoollon ohjausryhmä arvioi vuosittain keväällä seuraavaa lukuvuotta varten opiskeluhoollon kokonaistarpeen. Ryhmässä on edustettuna koulutuksen järjestäjä ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen opiskeluhoollopalvelut. Heillä on käytössään aineisto (mm. valtakunnallisen kouluterveyskyselyn ja lukioiden laatukselyiden tulokset sekä opiskeluhoollon tilastot ja arvioinnit), jonka pohjalta opiskelijoiden opiskeluhoollon tarvetta voidaan tarkastella ja arvioida.

Vääksyn Yhteiskoulun lukiossa opiskelee noin 180 lukiolaista. Lukiossa toimii ilmailulinja. Lukion opiskelijoista 1/3 tulee eri puolelta Suomea. Lukiossa opettaa noin 20 opettajaa ja vain 4-6 opettajaa ovat lukion opettajia. Suurin osa on yläkoulun ja lukion yhteisiä opettajia. Noin 40 %:a yläkoulun päättävistä nuorista jatkaa lukiolaisista suoraan omaan lukioon, ja he ovat jo osittain tuttuja kasvoja opiskeluhoollon henkilöstölle. Opiskelijoilta kerättävän tiedonsiirron avulla tarkistetaan opiskeluhoollon palvelujen tarvetta. Oppimisen tuen tarvetta tarkastelevat opiskelija, opinto-ohjaaja sekä aineenopettajat yhdessä. Tuen tarpeen kartoittamisessa tehdään yhteistyötä laaja-alaisen erityisopettajan ja opiskeluhoollon palvelujen kanssa. Asikkalan kunnan ulkopuolelta tulevat opiskelijat ovat pääsääntöisesti hyvin lukio-opintoihin motivoituneita ja huoltajien sekä opiskelijoiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, koska osa nuorista on ensimmäistä kertaa muuttanut pois kotoa.

Kokonaistarpeen arvioinnissa hyödynnetään myös kaikkia niitä tilastoja, joita on kerätty opiskelijoiden hyvinvointiin liittyen. Tilastot muodostuvat esim. hyvinvointisuunnitelman tiedoista, THL:n kouluterveyskyselyistä ja koulun omista kyselyistä. Tilastomerkintöjä saadaan myös Wilman

kautta esimerkiksi poissaoloista. Näiden tulosten perusteella Asikkalan kunnan ohjausryhmä voi arvioida palvelujen tarvetta ja uudelleen painottamista.

Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta tukee lukion käytettävissä olevien resurssien kohdentamista yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhoitotyöhön sekä opiskeluhuollon yhteistyöhön. Arviossa otetaan huomioon opiskeluhuollon seurannassa, kehittämisessä ja toteuttamisessa vaadittava opetushenkilöstön ja oppilashuollon palveluiden asiantuntijoiden työpanos.

Lukion opiskeluhuollon arviointi, katsaus opiskeluhuollon toimintaan ja vallitsevaan tilanteeseen toteutetaan 1-2 kertaa lukuvuoden aikana muun opiskeluhuollon arvioinnin yhteydessä. Tältä pohjalta tehdään esitys Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle opiskeluhuollon resurssista Vääksyn Yhteiskoulun lukion tarpeesta.

Käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut sekä työn- ja vastuunjako

Keväällä 2023 Päijät-Hämeen hyvinvointialueen Opiskeluhoitopalvelut yksikkö ilmoitti Asikkalan kunnan perusopetuksen käytettävissä olevan resurssin, joka on kuraattori 2 (1,6), koulupsykologi ostopalveluna (1,4), kouluterveydenhoitaja 1,5 (1,9), koululääkäri 0,1 (0,4) henkilötyövuotta.

Asikkala ja Padasjoki kuuluvat yhteiseen palvelutuotantoalueeseen. Padasjoen perusopetukselle suunnattu resurssi on kuraattori 0,3 (0,3), koulupsykologi ostopalveluna (0,3), kouluterveydenhoitaja 0,4 (0,4), koululääkäri 0,1 (0,4) henkilötyövuotta.

Toisen asteen osalle on suunnattu resurssia opiskeluterveydenhuoltoon 0,2 (0,4) ja lääkäriresurssia 0,05 (0,1).

Vääksyn Yhteiskoulu, lukio

- Lukio kuraattori (paikalla ke & pe)
- Koulupsykologi tiedot tarkentuvat
- Lukio: Terveystenhoitaja Laura Kandén (paikalla ma & pe)

Psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestäminen

Psykologi ja -kuraattori tekevät asiakastyötä nuorten kanssa ja yhteisöllistä työtä koko oppilaitostasolla tai erilaisten opiskelijaryhmien kanssa. Tarvittaessa opiskelijan suostumuksella tehdään myös perhe- ja verkostotyötä. Psykologi ja kuraattori voivat kuulua myös opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseksi koottavaan monialaiseen asiantuntijaryhmään. Kun opiskelija pyytää mahdollisuutta keskustella henkilökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa, tämä mahdollisuus on järjestettävä viimeistään seitsemäntenä lukion työpäivänä. Mikäli tilanne arvioidaan kiireelliseksi, mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana päivänä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 § 15.)

Psykologiin ja -kuraattoriin saa parhaiten yhteyden Wilmassa tai puhelimitse. Tarkat vastaanottoajat ilmoitetaan lukioiden kotisivuilla.

Psykologi

Psykologi toimii Päijät-Hämeen hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluissa. Psykologitoiminnan tavoitteena on nuorten opiskelun, oppimisen ja hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen sekä yksilö että yhteisötasolla. Työ on luonteeltaan hyvinvointia edistävää ja sen esteitä selvittävää. Huoltajilla on myös mahdollisuus olla yhteydessä psykologiin. Tarvittaessa psykologi ohjaa opiskelijaa muiden palveluiden piiriin.

Yksilökohtainen työ

Psykologi tarjoaa psykologista ohjausta ja neuvontaa: Keskustelun ja mahdollisesti psykologisten tutkimusmenetelmien avulla selvitetään esimerkiksi opiskelijan tunne-elämää tai opiskelu- ja toimintakykyä. Opiskelijalle annetaan ohjausta ja neuvontaa mielenterveyteen, psykologisiin kehitystehtäviin ja ihmissuhteisiin liittyvissä asioissa. Psykologi toteuttaa tutkimuksia ja arviointia: Haastattelun ja psykologisten tutkimusmenetelmien avulla selvitetään esimerkiksi keskittymiseen, oppimiseen tai mielenterveyteen liittyviä tekijöitä. Tavoitteena on opiskelu- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen. Psykologi voi kuulua opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoitopalvelujen järjestämiseksi koottavaan monialaiseen asiantuntijaryhmään.

Yhteisöllinen työ

Yhteisöllisessä työssä kohteena voivat olla koko yhteisö tai erilaiset opiskelijaryhmät, esim. lukio-opintonsa aloittaneet tai ohjausryhmät. Psykologi on mukana oppilaitoksen moniammatillisessa työssä (esim. opiskeluhoitoryhmät, yhteistyö psykologian kursseilla) ja tuo psykologista asiantuntijuutta henkilöstön käyttöön mm. konsultaation muodossa. Psykologi tuo oman alansa osaamista esimerkiksi opiskeluhoitotyöhön, opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen ja toimintamallien kehittämiseen. Tarkoituksena on edistää oppilaitosyhteisön hyvinvointia, turvallisuutta ja myönteistä opiskeluilmapiiriä.

Psykologi osallistuu lukion kriisiryhmätoimintaan.

Ammatillisille sidosryhmille, kuten opiskeluhoitoryhmien jäsenille ja muulle henkilökunnalle, psykologi voi antaa konsultaatiota yksittäisen opiskelijan hyvinvointiin tai muissa psykologian alaan liittyvissä kysymyksissä.

Kuraattori

Kuraattori työskentelee Päijät-Hämeen hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluissa. Kuraattorityön tavoitteena on opiskelijoiden hyvinvoinnin, myönteisen kokonaiskehityksen ja opiskelun tukeminen sekä hyvinvoinnin edistäminen oppilaitoksessa sosiaalityön keinoin. Kuraattorityössä edistetään opiskelijoiden sosiaalista kasvua, toimintakykyä ja vuorovaikutussuhteita. Työn painopiste on ennalta ehkäisevässä työssä ja varhaisessa ongelmiin puuttumisessa. Kuraattori toimii matalan kynnyksen palveluna kaikilla kaupungin lukioilla, joten nuoren on helppo itse ottaa yhteyttä kuraattoriin.

Yksilökohtainen työ

Kuraattorin työskentely painottuu ohjaukseen ja neuvontaan. Tavoitteena on tukea nuoren kokonaisvaltaista myönteistä kehitystä sekä edistää sosiaalista hyvinvointia. Tavallisesti käynnit ovat yksilökäyntejä, mutta myös perhekäyntejä ja verkostoneuvotteluja on mahdollista järjestää. Käynneillä kartoitetaan opiskelijan elämäntilannetta ja tuen tarvetta. Yhteisen tilanearvion

perusteella kuraattori jatkaa tukikäyntejä opiskelijan kanssa ja/tai ohjaa tarvittaessa muiden palveluiden piiriin. Kuraattori auttaa opiskelijoita moniin erilaisiin elämäntilanteisiin liittyvissä ongelmissa, jotka vaikuttavat opiskeluun. Haasteet voivat liittyä esimerkiksi arjenhallintaan, ihmissuhteisiin, jaksamiseen ja motivaatioon sekä toimeentuloon ja itsenäistymiseen. Kuraattori voi kuulua opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseksi koottavaan monialaiseen asiantuntijaryhmään.

Yhteisöllinen työ

Yhteisöllisessä työssä kohteena voivat olla koko yhteisö tai erilaiset opiskelijaryhmät, esimerkiksi lukio-opintonsa aloittaneet tai ohjausryhmät. Kuraattori on mukana oppilaitoksen moniammatillisessa työssä ja tuo sosiaalialan asiantuntijuutta henkilöstön käyttöön muun muassa konsultaation muodossa. Kuraattori tuo oman alansa osaamista opiskeluhuoltotyöhön, opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen ja toimintamallien kehittämiseen. Tarkoituksena on edistää oppilaitosyhteisön hyvinvointia, turvallisuutta ja myönteistä opiskeluilmapiiriä. Kuraattori osallistuu lukion kriisiryhmätoimintaan. Ammatillisille sidosryhmille, kuten opiskeluhuoltoryhmien jäsenille ja muulle henkilökunnalle, kuraattori voi antaa konsultaatiota yksittäisen opiskelijan hyvinvointiin tai muihin sosiaalisiin kysymyksiin liittyvissä asioissa.

Opiskeluterveydenhuollon palvelut

Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:n mukaista opiskeluterveydenhuoltoa. Opiskeluterveydenhuolto sisältää terveyden- ja sairaanhoitopalvelut sekä opiskeluhuoltotyön. Opiskeluterveydenhuoltoa toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri.

Opiskeluterveydenhuollon tavoitteena on seurata, tukea ja edistää opiskelijan tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä. Tavoitteena on tunnistaa opiskelijan varhaisen tuen tarpeet ja järjestää tarvittava tuki sekä ohjata jatkohoitoon ja tutkimuksiin. Terveystapaaminen pyritään tekemään ensimmäisen tai toisen opiskeluvuoden aikana.

Kutsuntaikäisten ennakkoterveystarkastus tehdään pääsääntöisesti opiskeluterveydenhuollossa. Lääkärintarkastus tehdään tarvittaessa opiskeluhuollon työntekijän arvioon perustuen. Lääkäri tekee opiskeluterveydenhuollossa terveystarkastuksia ja opiskelukykyarvioita sekä hoitaa opiskelukykyyn vaikuttavia sairauksia. Seksuaaliterveysneuvonta ja raskaudenehkäisyasiat hoidetaan opiskeluterveydenhuollossa. Opiskelijan suostumuksella tehdään myös perhe- ja verkostotyötä.

Terveydenhoitaja voi kuulua opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseksi koottavaan monialaiseen asiantuntijaryhmään. Opiskeluterveydenhuollon ajanvaraukseen ja palveluneuvontaan saa yhteyden arkisin. Ei kiireellisissä asioissa opiskelija voi varata ajan oman terveydenhoitajan tilanearvioon sähköisesti, puhelimitse tai Wilman kautta. Tarkat vastaanottoajat ilmoitetaan lukioden kotisivuilla.

Sairaanhoito

Opiskeluterveydenhuollossa toimii terveydenhoitajan päivystysvastaanotto arkisin.

Hoitajan käynnit opiskeluterveydenhuollossa ovat maksuttomia. Opiskeluterveydenhuollon lääkärin sairauksissa antamasta hoidosta peritään 18 vuotta täyttäneiltä terveyskeskusmaksu. Peruuttamatta tai käyttämättä jätetystä lääkäriajasta peritään 15 vuotta täyttäneiltä voimassa oleva peruutusmaksu. Kokonaisvastuu sairauden hoidosta ja lääkkeiden antamisesta on aina nuoren

vanhemmilla tai täysi-ikäisellä itsellään. Huoltajan/opiskelijan tehtävä on kertoa oppilaitokselle sellaisista nuoren sairauksista, jotka vaativat erityisjärjestelyjä.

Yhteisöllisessä työssä kohteena voi olla koko yhteisö tai erilaiset opiskelijaryhmät, esim. lukio-opintonsa aloittaneet tai ohjausryhmät. Terveystoiminta on mukana oppilaitoksen moniammatillisessa työssä. Terveystoiminta tuo oman alansa osaamista opiskeluhuoltotyöhön, opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen ja toimintamallien kehittämiseen. Tarkoituksena on edistää oppilaitosyhteisön hyvinvointia, turvallisuutta ja myönteistä opiskeluilmapiiriä. Terveystoimintalain mukaisilla opiskeluterveydenhuollon palveluilla seurataan ja pyritään edistämään oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta. Terveystoiminta osallistuu lukion kriisiryhmätoimintaan.

Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhuolto

Opiskeluhuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ehkäisevänä, koko lukioyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona. Opiskeluhuoltotyö kuuluu kaikille lukiossa työskenteleville.

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Opiskeluhuoltoa koordinoidaan ja kehitetään lukiokohtaisessa opiskeluhuoltoryhmässä (LOH). LOH-ryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhuollon toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä. Tehtävänä on myös tietopohjan kokoaminen ja suunnitelman laatiminen sen pohjalta. Lukiokohtaista opiskeluhuoltoryhmää johtaa rehtori.

Yhteisöllinen opiskeluhuolto ja sen toimintatavat ja käytännöt

Rehtori vastaa lukion opiskeluhuollosta ja lukion opiskeluhuoltosuunnitelman päivittämisestä yhdessä LOH-ryhmän kanssa. Rehtori johtaa lukion oppilaitoskohtaisen opiskeluhuoltoryhmän (LOH) toimintaa. Oppilaitoskohtaisen opiskeluhuollon toimijoita ovat kaikki opiskelijoiden ja opetusympäristön kanssa työskentelevät. Yhteisöllisessä opiskelijahuollossa painottuvat ennaltaehkäisy, pitkäjänteisyys ja suunnitelmallinen kehitystyö.

Lukion oppilaitoskohtainen opiskelijahuoltoryhmä / LOH kokoontuu säännöllisesti (noin kolmen viikon välein) koko lukuvuoden ajan. LOH-ryhmään kuuluvat mm. rehtori, opinto-ohjaaja, koulukuraattori, koulupsykologi, lukion kouluterveydenhoitaja, etsivänuorisotyön ohjaaja, laaja-alainen erityisopettaja ja ryhmänohjaajien edustus. Opiskelijoiden edustus katsotaan tarpeen mukaan vuosittain.

Yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä tekee itselleen lukuvuoden ensimmäisessä kokouksessa alustavan toimintakalenterin koko lukuvuoden ajaksi. Ohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan lukuvuoden aikana.

Yhteistyö ja toimenpiteet opiskelijoiden osallisuuden vahvistamiseksi

Lukuvuoden aikana on monia erilaisia tapahtumia, joissa toimitaan oman vuosiluokan kanssa ja/tai koko lukio yhdessä. Tapahtumia on koulupäivän aikana ja vapaaehtoisia tapahtumia myös koulupäivän jälkeen. Yhteisöllisen toiminnan nivelympyrä antaa kuvan toiminnan monipuolisuudesta.

Opiskelijoita osallistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitteluun ja toimintoihin. Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua LOH-ryhmän kokouksiin (heidän mahdollisuus kartoitetaan vuosittain) ja heidän mielipiteensä tulee esille vuosiluokkien tapaamisissa. Lukiolaiset voivat uusien ideoiden

toteuttamiseksi ottaa yhteyttä aineenopettajiin, ryhmänohjaajiin, opinto-ohjaajan ja rehtoriin. Opiskelijakunnan hallitus on lukiolaisten edustuksellinen ryhmä, jotka on valittu edustamaan ja vaikuttamaan lukiolaisille tärkeissä asioissa. Opiskelijoiden ajatukset ja mielipiteet pyritään huomioimaan mahdollisimman hyvin, kun suunnitellaan opiskeluhuollon tavoitteita eteenpäin.

Jokainen lukion vuosiluokka vierailee LOH-ryhmän kokouksessa kertomassa omia kuulumisia. Näistä kokoontumisista on tehty muistio ja kehittämiskohteista pyritään tiedottamaan oikeille kohdetahoille (tukipalvelut, tekninen toimi). Edellä mainittujen lisäksi kaikki lukiolaiset voivat osallistua mm. yhteisten teemapäivien ideointiin ja järjestämiseen mm. ryhmänohjausvarteissa ja aulafoorumeissa. Opiskelijoiden ideoiden pohjalta voidaan valita kehittämiskohteita ja heidän palautteensa tulee ohjata toimintojen kehittämistä jatkossa. Lukion omia teemapäiviä pyritään järjestämään kaksi kertaa vuodessa, joista toinen järjestetään opintomatkana.

Opiskelijakunnan hallituksella on keskeinen osa osallistamisessa. Lukion opiskelijakunnan hallitus on opiskelijoiden kuulemisen jälkeen järjestänyt liikuntatapahtumia, aulafoorumeita ja muita ajankohtaisia tapahtumia. Aulafoorumin kautta lukiolaiset pääsevät kertomaan, mitä asiat ovat sillä hetkellä kunnossa ja missä asioissa on parannettavaa.

Muita toimijoita voivat olla tutor -opiskelijat (ryhmäytymispäivä) sekä yksittäiset opiskelijat tai opiskelijaryhmät. Lukiolaiset voivat yhdessä opettajien kanssa osallistua opetusmenetelmien, oppimisympäristön ja arvioinnin suunnitteluun. Lukiolaisilta kysytään mielipidettä ja heitä kuullaan, jos ollaan tekemässä muutoksia, jotka koskevat heidän opiskeluarkeansa.

Opiskelijoiden säännöllinen osallistaminen tapahtuu ryhmänohjausvarteissa. Lukiolaiset ideoivat ja suunnittelevat mm. erilaisen oppimispäivän järjestelyitä, puurokonvia, vanhojen tansseja, joulujuhlan järjestelyitä tai erilaisia liikuntatapahtumia.

Toimenpiteet yhteisöllisyyden edistämiseksi oppilaitosyhteisössä

Lukion yhteisöllisyys on osa koulun toimintakulttuuria ja sen edistäminen kuuluu koko henkilökunnalle ja myös lukiolaisille. VYK on keskisuuri lukio, jossa kaikki lukiolaiset tuntevat toisensa ja lukion henkilökunta on helposti lähestyttävää.

Lukion yhteisöllisyyden rakentaminen alkaa lukioillan esittelystä, jonka aikana korostetaan lukion henkilökunnan ja opiskelijoiden välistä yhteistyötä ja avoimuutta ja vuorovaikutusta. Lukion 1 vsk:n keskinäistä yhteisöllisyyttä parannetaan heti lukiopaikan ottamisen kynnyksellä. Kukin heistä käy ottamassa paikan vastaan henkilökohtaisesti ja samalla varmistetaan I jakson lukiokurssien oikeellisuus. Ilmailijoiden asuntoasioissa autetaan niin paljon kuin se on koulun henkilökunnalle mahdollista.

Ryhmäytyminen

Vääksyn Yhteiskoulussa lukion alussa kaikki opiskelijat ryhmätetään ja heidän keskinäisiin suhteisiinsa kiinnitetään erityisesti huomiota. Ryhmäytymisessä tutoreilla ja lukiotiimin jäsenillä on ryhmäytymispäivän suunnittelu- ja toimintavastuu. Lukion opiskelijoista 1/3 on ulkopaikkakuntalaisia ja se korostaa ryhmäytymisen ja tutustumisen merkitystä.

RO -vartit

Lukio antaa jokaiselle opiskelijalle mahdollisuuden vaikuttaa yksin tai ryhmässä. Vaikuttaminen voi tapahtua aineenopettajan, ryhmänohjaajan, opinto-ohjaajan tai rehtorin kautta. Asia luonteesta riippuen ne käsitellään lukiokokouksessa, aamupalaverissa tai opettajainkokouksessa. Ei ole niin

pientä tai suurta asiaa, jota ei voisi käsitellä. Opiskelijat voivat mm. ryhmänohjausvarteissa tai tunneilla tuoda kehittämiskohteet esille.

Opiskelijakunnan hallitus

Vaikuttaminen voi tapahtua myös edustuksellista tietä ja silloin luontevin reitti on opiskelijakunnan hallituksen kautta vaikuttaminen. Opiskelijakunta toimii opiskelijoiden edunvalvojana sekä tiedonvälittäjänä opettajien ja opiskelijoiden välillä. Opiskelija voi hakeutua oppilaskunnan hallituksen jäseneksi tai pyytää hallituksen jäseniä ottamaan asiat esille. Lukion opiskelijakunnan hallituksella on monta eri tapaa kuulla ja huomioida opiskelijoiden näkemykset. Tutor –toiminta on yksi mahdollisuus vaikuttaa lukiolaisten asioihin. He toimivat esittelytilaisuuksissa lukioasioiden asiantuntijoina ja kertovat lukiolaisen näkökulmasta kuulumisia.

Lukion koulukohtainen opiskelijahuoltoryhmä tapaa kaikki vuosikurssit lukuvuoden aikana. Lukiolaiset ovat etukäteen valmistautuneet kokouksessa käsiteltäviin aiheisiin ja heille annetaan mahdollisuus kertoa lukiolaisten kuulumisia sekä vaikuttaa heidän omaan opiskeluun, hyvinvointiin, terveellisyteen ja turvallisuuteen.

Kouluvuoden suunnittelussa opiskelijat ovat mukana esimerkiksi erilaisten oppimispäivien suunnittelussa ja toteuttamisessa, taksvärkkipäivän pohdinnoissa sekä erilaisten urheilutapahtumien järjestämisessä. Edellä mainittujen lisäksi opiskelijat järjestävät keskenään puurokonvat, vanhojen päivät ja penkkarit. Kyseisiä päiviä suunnitellaan yhdessä opettajien ja rehtorin kanssa. Yhteisessä toiminnassa korostuu koko koulun yhteishenki ja yhteisöllisyys, jota ei luoda ainoastaan ulkonaisilla teemapäivillä. Sen sijaan yhteishengen ja yhteisöllisyyden luominen alkaa jokaisen opettajan oppitunneilta. Oppitunneilla opiskelija tulee kohdatuksi henkilökohtaisesti.

Yhteistyö ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Opiskeluhuollon kokonaisuudesta tiedottaminen on rehtorin vastuulla. Tiedottamisen perusvälineenä käytetään kotisivuja ja Wilmaa.

Merkittävimpiä opiskeluhuollon yhteistyökumppaneita ovat poliisi, seurakunta, nuorisotoimi ja etsivä nuorisotyö, sosiaali- ja terveydenhuolto, TE-toimisto, Kela ja erikoissairaanhoito. Yhteistyötä voidaan tehdä myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Asikkalan kunnan nuorisopalvelut toimivat Aurinkovuoren koulun yhteydessä. Tiloissa työskentelevät mm. erityisnuorisotyöntekijä ja etsivä nuorisotyöntekijä. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistuu lukion LOH -kokouksiin ja tekee yhteistyötä lukion eri toimijoiden kanssa. mm. ennalta ehkäisevä työskentely yhdessä opiskeluhuollon palveluiden kanssa.

Etsivä nuorisotyöntekijä tekee yhteistyötä lukion opinto-ohjaajan kanssa, jos joku nuori ei saa II asteen opiskelupaikkaa tai nuori jättää II asteen opiskelut kesken.

LOH -ryhmän toiminta

LOH- ryhmän toiminta on yksi osa lukion yhteisöllistä opiskeluhoitoa. LOH -ryhmä keskittyy vuosittain mm. seuraaviin tehtäviin:

- miten toteutetaan opiskeluhuollon palvelujen esittäytyminen
- suunnitellaan ja toteutetaan opiskelijoiden terveellisyteen liittyviä infotilaisuuksia
- osallistetaan opiskelijakunta ja kuullaan heidän kehittämistoiveet koko lukion toimintakulttuurissa: lukion 1-3 vsk:n opiskelijoiden tapaamiset

- erityinen yhteistyö ilmailulinjan opiskelijoiden ja heidän huoltajien kanssa esim. puhelinkierros
- poissaolojen seuraaminen ja puuttuminen
- tulevien lukiolaisten nivelvaihe tuen näkökulmasta
- THL:n kysymyksiin vastaaminen ja tulosten käsittely yhdessä lukiolaisten kanssa

Lukion yhteisöllisen opiskeluhoollon nivelympyrä / lukuvuosirakenne

Lukiotiimi kokoontuu säännöllisesti läpi lukuvuoden ja kokouksissa käsitellään myös opiskeluun, oppimiseen ja poissaoloihin liittyviä asioita. Lukion RO-vartti pidetään joka viikko ja lukiolaisella on mahdollisuus saada kurssi kolmannen vuoden keväällä, jos hän on aktiivisesti osallistunut RO -vartteihin. Opiskelijakunnan hallitus kokoontuu säännöllisesti ja aktivoi sekä osallistaa opiskelijoita mm. aulafoorumien kautta. Aulafoorumeissa otetaan kantaa ajankohtaisiin asioihin. Aulafoorumeissa nousseita asioita opiskelijakunta voi tuoda LOH -ryhmään käsiteltäviksi.

Vuosikellossa huomioidaan esi- ja perusopetuksen hyvinvoinnin vuosikello.

Elokuu

- lukion 1-3 vsk:n opiskelijoiden ryhmäytyminen
- Opiskelijan ohjaus ja tukeminen
- lukion tutor-toiminta
- LOH -toiminnan käynnistäminen. Aloituskokous
- opiskeluhoollon esittäytyminen lukion 1 vsk:n opiskelijoille
- opiskelijakunnan hallituksen uusien jäsenten valinta

Syyskuu

- lukion 3 vsk:n asiat LOH-ryhmässä
- ABI-info lukiolaisille ja huoltajille. Tarkempi selvitys YO -kirjoituksista.
- syksyn YO -kirjoituksista huolehtiminen
- 3 vsk:n kotien ilta

Lokakuu

- lukion 2 vsk:n asiat LOH -ryhmässä
- lausunnot kevään YO -kirjoituksiin
- lukiolaisille on varattu mahdollisuus erilaisiin liikuntaharrastuksiin: höntsäjääkiekko, höntsäfutis,
- kuntosali

Marraskuu

- ABI-info. Kevään YO -kirjoituksiin osallistuminen.
- lukion 1 vsk:n asiat LOH -ryhmässä
- lukion 1 vsk:n vanhempainilta
- lukioiden järjestäminen. Lukion esittely tuleville lukiolaisille / yhteisöllisyys.
- THL:n tulosten käsittely
- lukiolaisten liikuntatapahtumat: käsipalloturnaus tms.

Joulukuu

- poissaolot ja opiskelu
- liikuntatapahtumat

- lukion 1vsk:n puurokonvat
- lukion oma joulujuhla

Tammikuu

- ilmailulinjan 1 vsk:n huoltajien puhelinsoitot
- 2 vsk:n vanhempainilta

Helmikuu

- 2 vsk: Vanhojen päivä
- 3 vsk: Penkkarit
- ilmailijoiden aamukahvit

Maaliskuu

- ABI -info. Tarkempi selvitys Yo -kirjoituksista
- lausunnot syksyn YO -kirjoituksiin
- kevään YO -kirjoitukset

Huhtikuu

- tulevien lukiolaisten nivelpalaveri
- tulevien ilmailulinjan opiskelijoiden haastattelut (kolme viikkoa)
- lukion erilainen oppimispäivä

Toukokuu

- seuraavan lukuvuoden suunnittelu
- lukion erilainen oppimispäivä
- uusien tutoreiden koulutus ja sisäänajo

Kesäkuu

- lukion uusinta- ja korotuskuulustelut
- uusien lukiolaisten sisäänotto
- ilmailulinjan opiskelijoiden asuntoasiat

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Lukiolain mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (lukiolaki 714/2018, 40 §). Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa. Opiskelijoiden osallisuus opiskeluyhteisön turvallisuuden edistämässä tukee hyvinvointia ja tarkoituksenmukaista toimintaa turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen on osa lukion toimintakulttuuria, ja se otetaan huomioon kaikessa lukion toiminnassa.

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluhoollon palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhuollon palvelut, opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen yksilökohtainen opiskeluhoolto, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

Yksilökohtaista opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä itseään koskeissa toimenpiteissä ja ratkaisuisa. Lähtökohtana on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus sekä opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhoiltoon liittyvissä kysymyksissä. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa yksittäisen opiskelijan oikeuksista opiskeluhoillossa sekä asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen opiskelijan tai opiskelijaryhmän opiskeluhoillon tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai opiskeluhoillon palvelujen edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Asiantuntijaryhmän tapauskohtainen kokoonpano perustuu yksilölliseen harkintaan, käsiteltävään asiaan ja siinä vaadittavaan osaamiseen. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai, ellei opiskelijalla poikkeuksellisesti ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua myös muita tarvittavia opiskeluhoillon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä.

Opiskelijoiden opiskelusta huolehtiminen

Opiskelijoiden oppimisen tiellä olevia esteitä pyritään poistamaan alkuvaiheessa mm. nivelvaiheen yhteistyöllä. Tulevien lukion 1 vsk:n opiskelijoiden nivelvaiheen kokous pidetään keväällä. Kokouksessa käsitellään oppimiseen liittyvät TUKI-asiat. Sen lisäksi koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyvät tiedot siirtyvät erillisen tiedonsiirto – lomakkeen kautta, jonka opiskelija toimittaa lukion ryhmänohjaajalle, joka toimittaa lomakkeet opinto-ohjaajalle.

Kaikille 1 vsk:n opiskelijoille tehdään syksyllä LUKI –testit ja sitä kautta saadaan myös kartoitettua tukitoimia tarvitsevat opiskelijat. Opiskelijan opiskeluhoillolliset tiedot siirtyvät opiskeluhoillon toiminnasta vastaavien henkilöiden tietoon, jos opiskelija näin haluaa. Koska suurin osa lukion opiskelijoista on oman talon sisäلتä tulleita, niin opiskelijat ovat monille opettajille entuudestaan tuttuja.

Siirryttäessä yläkoulusta lukioon, missä oppimisympäristö ja sosiaaliset rakenteet poikkeavat aiemmin totutusta kiinnitetään erityistä huomiota opiskelijan tukemiseen siirtymävaiheessa. Tällaisia toimia ovat mm. tutor -toiminta, ryhmäytymiset, ryhmänohjaustunnit ja tiedotteet. Uusien opiskelijoiden sosiaalista yhtenäisyyttä pyritään kehittämään alkusyksyn ryhmäytyksillä, joita järjestävät tutor – opiskelijat, ryhmänohjaajat, opinto-ohjaajat ja rehtori.

Perusasteen ja lukion jälkeen tai lukio-opintojen keskeytyessä pyritään opiskelijan syrjäytymistä ehkäisemään ohjaamalla hänet toiseen koulutuspaikkaan tai nuorisotoimen tukitoimien pariin.

Lukion opinto-ohjaaja on yhteydessä opiskelijaan ja varmistaa hänen suostumuksella, että nuorisotoimi on tietoinen mahdollisesta tuen tarpeesta olevasta nuoresta. Tarvittaessa ollaan yhteydessä myös muihin opiskeluhoillon toimijoihin.

Koulukuraattorin, koulupsykologin ja lukion terveydenhoitajan ennaltaehkäisevä työ vähentää opiskelijoiden kriisiasioiden käsittelyä. He jakavat tietoa stressistä ja liiallisesta työnteosta, jotka saattavat estää opiskelijoiden koulukäynnin ja oppimisen. He tarjoavat myös helposti saatavaa keskusteluapua, jos tilanne on kärjistynyt liian pahaksi. Ensiaskleen keskusteluapua saa myös eri aineenopettajien, opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajien kautta.

LOH-ryhmän tehtävät ovat pääsääntöisesti ennalta ehkäiseviä. Ryhmä voi teettää kyselyitä ja keskustella opettajien ja opiskelijoiden kanssa. Näiden perusteella sitten mietitään jatkokuviot. Oppimisen kannalta tärkeä asia on poissaolojen säännöllinen seuraaminen. Tämän asian tiedottaminen opettajille ja ryhmänohjaajille ja heidän tukena oleminen. LOH -ryhmä voi yhdessä yläkoulun kanssa järjestää pedagogisia kahvilahetkiä teemalla joka tukee opiskelijoiden oppimista. LOH-ryhmä voi kerätä tietoa lukiolaisten opiskelumenestyksestä suurempana kokonaisuutena esim. ryhmätasolla.

Huoli opiskelijasta ja prosessin kuvaus

Opiskelijan kokonaisvaltainen hyvinvointi on opiskelujen kannalta keskeinen asia. Kun huoli herää, asiaa selvitetään ja se pyritään ratkaisemaan yhdessä opiskelijan kanssa osana jokapäiväistä opetus- ja kasvatustehtävää. Huolen herätessä asiassa voi konsultoida opiskeluhooltohenkilöstöä oikeanlaisen tuen suunnittelemiseksi.

Jos huoli jatkuu puheeksi oton jälkeen, opettaja ottaa yhteyttä ryhmänohjaajaan tai lukion opinto-ohjaajaan ja he opiskelijan kanssa yhdessä miettivät jatkosuunnitelman esimerkiksi ohjaavat opiskeluhooltoon. Jokainen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva on lain mukaan velvollinen ohjaamaan oppilasta hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoollon palveluita. Yhteydenotto tapahtuu yhdessä opiskelijan kanssa. Myös huoltaja voi itse olla yhteydessä suoraan opiskeluhoollon toimijoihin. Jos huoli liittyy pedagogisiin asioihin, niin asiaa voivat käsitellä lukion aineenopettajat, opinto- ohjaaja ja laaja-alainen erityisopettaja.

Opiskeluhoollon määrittämä moniammatillinen asiantuntijaryhmä kootaan (MAR), jos opiskelijan hyvinvointiin liittyvä huoli jatkuu keskusteluista huolimatta. Ryhmä voidaan koota myös, jos huoli on niin vakava, että nopean tuen tarpeen takia tai muista syistä alustavia keskusteluja opettajien tai ryhmänohjaajien kanssa ei ole tarve käydä. Palaverin järjestelyistä vastaa ensisijaisesti se henkilö, joka on ottanut ryhmän muodostamisen opiskelijan kanssa käsittelyyn.

Nuoren edellytykset päättää ryhmän kokoonpanosta ja huoltajan osallistumisesta otetaan aina huomioon ja arvioidaan ennen kokoontumisten aloittamista. Opiskelija kuullaan ja pyydetään kirjallinen suostumuksen ryhmän kokoonpanosta ennen palaveria. Ryhmää kokoava henkilö ehdottaa opiskelijalle henkilöitä, joita tehtäviensä vuoksi olisi hyvä olla paikalla. Opiskelijan näkemykset huomioidaan ja suostumus kirjataan. Huoltaja kutsutaan mukaan, mikäli opiskelija antaa siihen suostumuksensa. Opiskeluhoollon lähtökohta on, että asiantuntijaryhmään kuuluu joku opiskeluhoollon palveluiden henkilöistä (kuraattori, psykologi tai terveydenhoitaja).

Palaverin aluksi ryhmän jäsenet esitellään ja opiskelijan suostumus heidän osallistumisensa varmistetaan. Opiskelijan suostumus kirjataan opiskeluhoollon kertomukseen. Kirjalliset suostumukset ovat samalla asiaan liittyvien, opiskeluhoollon tietojen siirtolupa monialaisen asiantuntijaryhmän sisällä, mutta luvat ovat vain tapauskohtaisia. Ryhmälle nimetään vastuhenkilö, joka vastaa sen koollekutsumisesta, toiminnasta, kirjaamisista ja kirjaamisien asianmukaisesta säilyttämisestä. Koollekutsuja tekee palaverista opiskeluhoollon kertomuksen. Huolta aiheuttaneista seikoista ja toteutetuista toimenpiteistä kootaan lyhyt, kirjallinen kuvaus. Siinä ilmenee myös, kenen kanssa asiaa on jo käsitelty.

Opiskeluhoollon kertomus

Opiskeluhoollon kertomus on aikajärjestyksessä jatkuvamuotoinen ja pitää sisällään seuraavat

tiedot:

- opiskelijan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muutoin vajaa valtaisenhuoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot, asian aihe ja vireille panija
- opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet
- tiedot asian käsittelyssä opiskeluhuoltoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot;
- toteutetut toimenpiteet
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.

Opiskeluhuoltokertomukseen kirjataan myös, jos asiasta annetaan tietoja sivullisille (mitä tietoja annettu, kenelle ja millä perusteella). Opiskeluhuoltokertomuksista muodostuvat kirjat säilytetään koulun arkistokaapissa.

Opiskeluun osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Opiskelijoiden poissaolojen tiivis seuranta on yksi opiskeluhuollon ennalta ehkäiseviä keinoja opiskelijoiden auttamiseksi lukio-opinnoissa. Opiskelijoiden poissaoloja seuraavat päivittäin niin aineenopettajat kuin ryhmänohjaajat päivittäin. Luvattomiin ja huolta herättäviin poissaoloihin puututaan heti ja ryhdytään opiskeluhuollollisiin toimenpiteisiin. Lukiolaisen poissaolojen suureen lukumäärään (30 h) ja/tai satunnaisiin poissaoloihin reagoidaan mahdollisimman pian. Ryhmänohjaaja ilmoittaa asiasta opinto-ohjaajalle/rehtorille ja samalla tehdään yhteinen päätös, miten edetään. Keskustelu opiskelijan (ja huoltajan) kanssa, ja jos tilanne ei korjaannu, niin yhteys opiskeluhuollon palveluihin.

Lukio on hyväksynyt erillisen poissaolo-ohjeen ja se on tiedotettu niin lukiolaisille kuin heidän huoltajilleen. Poissaolo-ohje on luettavissa Wilman tiedotteissa.

Opiskelijan sairauden vaatiman hoidon, lääkityksen tai erityisruokavalion järjestäminen koulussa

Opiskelijan koulupäivän aikana tarvitsemasta yksilöllisestä ravitsemuksesta, hoidosta, tuesta ja seurannasta sovitaan yhdessä opiskelijan, perheen sekä terveys- ja opetustoimen edustajien kanssa. Lukion terveydenhoitaja ja koululääkäri toimivat yhteyshenkilöinä opiskelijan terveysasioissa. Pitkäaikaissairaiden nuorten kohdalla tarvittaessa kokoonnutaan arvioimaan tuen ja hoidon sujuvuutta eri tahojen näkökulmasta.

Mikäli opiskelijalla on lääkitys, josta tiedottaminen on opiskelijan edun mukaista, terveydenhoitaja kysyy opiskelijalta luvan asiasta tiedottamiseen, ja sopii, yhdessä opiskelijan kanssa kenelle asiasta tiedotetaan. Huoltajan ja opiskelijan kanssa sovitaan mahdollisten lääkkeiden säilytyksestä.

Opiskelijan sairastuessa äkillisesti koulupäivän aikana aineenopettaja/ryhmänohjaaja tai lukion terveydenhoitaja arvioi opiskelijan tilanteen. Tilanteen mukaan yhteyttä otetaan vanhempiin ja nuori ohjataan hoidon tai tutkimusten pariin. Koulussa sairastuneen opiskelijan kotimatkan hoitaa huoltaja, jolle sairastumisesta on ilmoitettu. Vastuu opiskelijan sairauden hoidosta on aina opiskelijan huoltajilla.

Erytysruokavaliot on tarkoitettu henkilöille, joilla on todettu sellainen ruoka-aineallergia tai yliherkkyys, joista aiheutuu vakavia allergia oireita. Lievemmissä allergioissa suositellaan nykyisen Kansallisen Allergiaohjelman mukaan siedätystä ruoka-aineille, jotka aiheuttavat lieviä oireita. Erytysruokavalioon oikeuttavan luvan saamiseksi huoltaja tai opiskelija ottavat yhteyttä kouluterveydenhoitajaan. Terveydenhoitaja toimittaa tiedot ruuan valmistavalle keittiölle. Lukion

terveydenhoitaja arvioi ja varmistaa erityisruokavalion tarpeen vuosittain, lukuvuoden alussa ja toimittaa tiedot koulun keittiöön. Muualla tapahtuvia ruokailuita esim. retkiä varten huoltajan on aina tiedotettava mukaan lähtevää opettajaa opiskelijan merkittävistä allergioista. Täysi-ikäisellä opiskelijalla on tiedotusvastuu. Eettisistä ja etnisistä syistä myönnetyt erityisruokavaliot voidaan hoitaa joko terveydenhoitajan tai ruokapalveluesimiehen kanssa.

Yhteistyö ja toimenpiteet huoltajien yhteistyön ja osallisuuden vahvistamiseksi

Ryhmänohjaaja on aina tarvittaessa yhteydessä opiskelijoiden huoltajiin. Erityisesti poissaoloihin reagoiminen on ensiarvoisen tärkeää ennalta ehkäisevää opiskeluhuoltotyötä. Yhteys huoltajaan tulee ottaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Täysi-ikäinen opiskelija voi antaa oppilaitoksen edustajille luvan keskustella asioistaan vanhempansa kanssa. Mikäli lupaa ei ole, täysi-ikäisen opiskelijan vanhemmille / nimetyille henkilölle voidaan antaa tietoa vain rajatusti. *Yhteydenpito huoltajiin korostuu lukio-opintojen alussa.*

Alapuolelle on koottu erilaisia esimerkkejä lukion ja lukiolaisten huoltajien välisistä yhteistyömuodoista. Matalan kynnyksen malli myös lukiolaisten asioissa

- Vanhempainillat ja kotien illat ja etäyhteydet
- Yhdysvanhemmat
- Vanhojen päivät
- Wilman käyttö mielipiteiden kartoituksessa.
- Tiedotteiden käyttö.

Toimenpiteet opiskeluyhteisön sekä ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi

Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus on tarkastettava yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava vuosittain. Tarkastuksessa painottuvat oppilaiden ja opiskelijoiden näkökulma. Tämä tarkastus tehdään kolmen vuoden välein etukäteen suunnitellun lomakkeen avulla Koulun koko henkilökunta ja LOH -ryhmän jäsenet pyrkivät omalla toiminnallaan seuraamaan ja puuttumaan epäkohtiin (tai viemään viestiä eteenpäin), jotka kohdistuvat esim. fyysisen ympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen (ilmoittamisvelvollisuus vioista). Opiskelijoita kuullaan säännöllisesti ja heidän esittämiään asioita viedään eteenpäin.

THL:n kyselyt pidetään joka toinen vuosi ja tulokset käydään läpi niin LOH-ryhmässä kuin opettajien ja opiskelijoiden kanssa.

Opiskelijoiden opiskeluympäristössä kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin asioihin:

- terveellisyys: työergonomia, valaistus, akustiikka.
- esteettömyys

- terveellisyys- ja turvallisuustarkastuksissa kiinnitetään huomio näihin epäkohtiin.

Yhteistyö ja käytänteet oppilaitoksen terveellisuuden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö

Terveystiedon opinnoissa käsitellään opiskeluhuollon teemoihin liittyviä asioita. Tällaisia ovat esimerkiksi kiusaamiseen, vuorovaikutustaitoihin, ensiapuun, päihde- ja liikennekasvatukseen sekä terveydenhuoltopalveluihin liittyvät aihepiirit. Terveystiedon tunneilla käsitellään ajankohtaisia koulukohtaisen opiskeluhuollon teemoja joko koulun laajuisesti tai yhteen opetusryhmään kohdentaen. Lukion kurseilla teemana on myös tutkimusten laadinta. Tällöin tutkimuskohteina voi olla koulun hyvinvointiin liittyvät asiat ja tuloksia voidaan hyödyntää opiskeluhuollon kehittämisessä.

Opiskeluhuollon henkilöstö voi toimia myös asiantuntijavieraina terveystiedon oppitunneilla kertomassa opiskeluhuollon ja kunnallisen terveydenhuollon palveluista sekä oman ammattialansa teemoista.

Terveysneuvonnan esimerkiksi hammashuollon ja päihdeneuvonnan edustajia voidaan kutsua asiantuntijavieraisiksi terveystiedon oppitunneille tai vanhempainiltoihin sekä koulukohtaisen opiskelijahuoltoryhmän kokouksiin.

Toimenpiteet esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi opiskeluympäristössä

VYK on esteetön koulu.

Turvallisuus

Rehtorilla on vastuu koulun turvallisuudesta ja päivittäisestä toiminnasta. Jos rehtori on koulutuksessa, lomalla tai sairauslomalla rehtorin määräysvaltaa käyttää apulaisrehtori. Jokainen henkilökunnan jäsen on velvollinen toimimaan kriisitilanteissa pelastussuunnitelman ja erilaisten kriisimallien ohjeiden mukaisesti. Äkillisissä kriisitilanteissa rehtori kokoaa kriisiryhmän, joka koostuu LOH –ryhmän jäsenistä. Kokoonpanoa voidaan lisätä mm. seurakunnan ja nuorisotoimen edustajilla. Kriisitilanteissa tiedotusvastuu on rehtorilla tai sivistysjohtajalla. Koulun omien turvaohjeiden päivitys on rehtorin vastuulla, jos päivitysvastuuta ei ole delegoitu toiselle henkilölle, esim. apulaisrehtorille.

Jokaisella lukiolaisella tulee olla turvallinen opiskeluympäristö. Tästä pidetään huolta mm. koulun toimintakulttuurin ja järjestyssääntöjen avulla. Toimintakulttuurin toimivuus on ennaltaehkäisevänä toimintana tärkein turvallisuudentunteen lisääjä lukio-opiskelussa. Järjestyssäännöistä löytyvät ohjeet, miten lukiolaisen tulee toimia koulupäivän aikana, jotta kaikkien hyvinvointi ja turvallisuus säilyvät.

Terveydenhuoltolain 16§:n mukainen tarkastus

Terveydenhuoltolain 16§:n ohjeistuksen mukaisesti kouluilla tehdään kolmen vuoden välein tarkastus. Tarkastuksesta vastaa ympäristöterveydenhuollon edustaja ja hänen lisäksi mukana tarkastuksessa ovat koulun rehtori, kiinteistönhoitaja sekä kouluterveydenhuollon, työterveyshuollon ja työsuojelun edustaja.

Tarkastuksesta laaditaan raportti, jonka käsittelyssä on mukana sisäilmatyöryhmä. Mikäli tarkastuksen pohjalta ilmenee puutteita, tehdään yhdessä työsuojeluryhmän kanssa korjaussuunnitelma, jossa on huomioitu myös seuranta. Koululla havaituista muista terveys- ja turvallisuusongelmista tiedotetaan koulun rehtorille hyvissä ajoin, jotta asian vaatimiin järjestelyihin

voidaan varautua mahdollisimman hyvin .Sisäilmaongelmissa otetaan yhteys joko rehtoriin tai työsuojeluvaltuutettuun. He tiedottavat toisilleen tehdyistä havainnoista. Työsuojeluvaltuutettu kuuluu kunnan sisäilmatyöryhmään, jossa havaitut epäkohdat otetaan esille.

Poistumisharjoitukset

Poistumisharjoituksia tehdään säännöllisesti kerran lukukaudessa. Poistumisharjoituksia tehdään yksin tai yhteistyössä pelastuslaitoksen ja teknisen toimen kanssa. Kaikista luokista löytyvät poistumishojeet ja kokoontumispaikat. Poistumishojeiden ja turvaohjeiden päivityksestä vastaa rehtori, jollei tehtävää ole delegoitu toiselle henkilölle.

Palotarkastukset

Palotarkastukset tehdään säännöllisesti, kerran vuodessa. Palotarkastuksessa mukana ovat pelastuslaitoksen vastaava henkilö, teknisen toimen edustaja, kiinteistöhoitaja ja rehtori sekä apulaisrehtori. Palotarkastuksista laaditaan raportti, josta ilmenevät mahdolliset korjausehdotukset. Tekninen toimi ja rehtori ovat velvoitettuja puuttumaan ja korjaamaan epäkohdat.

Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus oppilaitoksessa

Tapaturmariskiä pyritään pienentämään oppimisympäristön jatkuvalla ylläpidolla ja tarkastuksilla. Opiskelijoiden ja henkilöstön toimintaa ohjeistetaan järjestyssäännöillä. Opettajat ovat velvollisia ohjeistamaan opiskelijoita oppimistilanteissa, mikäli siihen liittyy olennaisesti poikkeavia turvallisuusriskejä ja opiskelijat ovat velvollisia toimimaan opettajan ohjeiden mukaan.

Jokaisen aikuisen velvollisuus oppilaitoksessa on auttaa opiskelijaa ensiapua vaativassa tilanteessa, esim. epileptiakohtauksessa, insuliinisokissa tai vakavassa allergisessa reaktiossa ja tarvittaessa soittaa ensihoito paikalle. Terveystenhuollon ammattilaisen tietämystä tai taitoa ei silloin edellytetä.

Opettajille annetaan huoltajan ja opiskelijan suostumuksella tietoa opiskelijoista, joiden sairaus (esim. diabetes, epilepsia, allergia) saattaa vaatia tietyissä tilanteissa ensiapua ja samalla henkilöstöä opastetaan toimintaohjein. Ensiapua lukuun ottamatta sairauden hoidosta vastaa koulutuksen saanut terveydenhuollon henkilöstö.

Koulutapaturmaksi katsotaan koulupäivän tai muun vuosisuunnitelmassa mainitun, koulun järjestämän tapahtuman (esim. retki) aikana tai koulumatkalla tapahtunut tapaturma. Koulumatkana pidetään opiskelijan oman kodin ja koulu välistä suorinta reittiä. Tapaturman sattuessa opiskelijan on koululla ollessaan välittömästi ilmoitettava siitä henkilökunnalle. Muilla paikalla olijolla on velvollisuus auttaa. Henkilökunta antaa tarvittavan ensiavun tai hankkii paikalle lisäapua. Myös lievemmissä tapaturmissa tulee hakea paikalle henkilökuntaa, joka päättää jatkotoimista ja on yhteydessä huoltajaan.

Tapaturman sattuessa ensiapuvälineitä löytyy mm. opettajainhuoneesta, biologian, fysiikan, kemian, kotitalouden ja käsitöiden luokista. Liikunnanopettajilla on ensiapuvarustus liikuntahallilla. Kaikki opettajat osallistuvat säännöllisesti hätäensiapu -koulutukseen ja osalla opettajista on EA1 -koulutus.

Koulun omista ensiaputarvikkeista löytyvät laastarit, sidetarvikkeet ja kylmäpussit. Opettajat eivät anna lääkkeitä ja pääsärkytabletteja. Jos tapaus on vakavampi, opettaja soittaa terveydenhoitajalle ja kertoo opiskelijan tulosta. Opiskelija menee terveydenhoitajalle joko yksin, kaverin tai sitten henkilökuntaan kuuluvan kanssa.

Lukion terveydenhoitajan huone on Aurinkovuoren koululla kolmannessa kerroksessa. Terveydenhoitajan tavoittaa sähköpostilla, puhelimitse tai Wilma-viestillä.

Lukio-opiskelijoiden tapaturmat hoidetaan tapauskohtaisesti. Hoitoa vaativissa tapauksissa opettaja soittaa terveydenhoitajalle ja kertoo opiskelijan terveydentilasta. Mikäli lukion terveydenhoitaja ei ole tavoitettavissa, niin opettaja soittaa yläkoulun terveydenhoitajalle.

Opiskelijan vieminen terveyskeskukseen riippuu tapaturman/sairauden vakavuudesta. Huoltajille soitetaan joka tapauksessa, kun oppilaalla on sairaus/tapaturma, joka vaatii terveyskeskuskäynnin (tietyissä tapauksissa myös terveydenhoitajakäynnit). Huoltajat hoitavat kuljetuksen, jos heillä on mahdollisuus. Jos huoltaja ei pysty viemään, niin taksin soittaminen tai sitten kuljetuksesta huolehtii joku henkilökuntaan kuuluva.

Hoitoonohjaus

Huoltajille tiedotetaan koulussa sattuneista tapaturmista ja he sopivat opiskelijan lähettamisestä kotiin tai jatkotutkimuksiin. Jos terveydenhoitajaa ei tavoiteta, niin kotiin ottaa yhteyttä se henkilö, kuka on ollut tilanteessa paikalla tai tietää asiasta eniten.

Vakuutusilmoitus:

Jos koulutapaturma vaatii käynnin lääkärissä heti tapaturman jälkeen tai myöhemminkin opettaja tai terveydenhoitaja täyttää vakuutusilmoituksen tapaturmasta ja toimittaa sen koulutoimistoon. Lomakkeen voi täyttää myöhemminkin, kun esimerkiksi lääkärissä on jo käyty. Lomakkeita saa kansliasta koulusihteeriltä.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakointi on kielletty koulujen sisä- ja ulkotiloissa (Tupakkalaki 12§). Tupakointi on kielletty koko koulualueella, joka ulottuu jäähallilta teknisen työn rakennukseen. Tupakointi on myös kielletty liikuntahallin ja koulumäen parkkipaikkojen läheisyydessä, kaikkien koulurakennusten läheisyydessä ja sisätiloissa = koko koulunmäki, jossa oppilaita kulkee.

Koulut pyrkivät kaikessa toiminnassaan ohjaamaan opiskelijoita terveellisiin elämäntapoihin. Osana tätä terveystiedotusta koulut järjestävät ikätason mukaista terveystiedotusta, jolla pyritään kertomaan tupakan ja muiden päihteiden käyttöön liittyvistä vaaroista sekä tukemaan nuorten päihteettömyyttä.

Ainesisällöllisesti tämä tulee eniten esiin terveystiedossa mutta myös muissa oppiaineissa voidaan tukea nuoren tietämystä ja itsetuntoa oman päihdekäyttäytymisensä näkökulmasta. Koululla voidaan joko itse tai yhteistyössä opiskeluhuollon palveluiden, nuorisotoimen, päihdetyön, poliisin tai kansalaisjärjestöjen kanssa järjestää opiskelijoille tai huoltajille kohdistettuja tapahtumia, joilla on tarkoitus tukea päihteettömyyttä. Tarvittaessa yksittäisiä nuoria voidaan ohjata terveydenhoitajalle saamaan apua päihteiden käyttöön.

Päihdeaineet ovat kiellettyjä koulussa ja koulualueella. Lukion järjestyssäännöissä kielletään alkoholin ja muiden päihteiden tuominen koulualueelle sekä päihtyneenä oleminen kouluaikana koulualueella. Tämä sääntö koskee tavallisia koulupäiviä, retkiä, ulkomaanmatkoja ja koulun järjestämiä tapahtumia.

Edellä mainittujen asioiden toimintamallit puuttumiseen ovat Wilman tiedotteissa.

Hammashoito ja suun terveys

Lukiolaisia ei kutsuta lainkaan hammashoitolaan, muutoin kuin yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaan. 17-vuotiaille asikkalalaisille lähetetään kirje, jossa heitä kehoitetaan varaamaan hammashoitolaan tarkastusaika vielä ennen 18 ikävuotta, jonka jälkeen hammashoito muuttuu maksulliseksi. 15 vuotta täyttäneeltä peritään peruuttamattomasta hammashoitoajasta maksu.

Alaikäisten mielenterveys ja perheneuvolapalvelut

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä on yhdistänyt perheneuvolapalvelut ja lapsiperheiden mielenterveyttä tukevia perustason palveluja samaan yksikköön. Alaikäisten mielenterveys ja perheneuvolapalvelut palvelevat kolmessa ikäkausitiimissä. Yksikkö toteuttaa sosiaali- ja terveystyöpalveluita asiakaslähtöisesti ja moniammatillisesti. Palveluvalikoimaan kuuluu myös perheasiain sovittelu. Alaikäisten mielenterveys- ja perheneuvolapalvelut tavoittaa yhteisestä puhelinnumerosta, jonka kautta voi varata ajan vastaanottokäynnille tai keskustella suoraan ammattilaisen kanssa. Netissä voi täyttää myös sähköisen palvelupyyntölomakkeen, jonka kautta voi hakeutua asiakkaaksi.

Nuorisopalvelut

Asikkalan kunnan nuorisopalvelut toimivat Aurinkovuoren koulun yhteydessä. Tiloissa työskentelevät erityisnuorisotyöntekijät, nuorisovastaava ja etsivä nuorisotyöntekijä. Heille kuuluu myös nuorisotyö koulussa ja koulun ulkopuolella. Etsivä nuorisotyöntekijä tekee peruskoulunsa päättävien kanssa nivelvaihtoyöskentelyä jatko-opintoihin ohjautuessa sekä työtä putoamisvaarassa olevien opiskelijoiden parissa. Etsivä nuorisotyöntekijä on mukana lukion yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä.

Poliisi

Lukion yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa tehdään yhteistyötä tarvittaessa poliisin Ankkuri- sekä ennalta estävän tiimin kanssa.

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Lukiossa on laadittu suunnitelmat opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Opettajalla ja rehtorilla on velvoite ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle (lukiolaki 714/2018 40 §, muutettu lailla 165/2022).

Miten opiskelija toimii, kun kuulee tai havaitsee kiusaamista = kokemus, että kohdatessaan henkilön toistuvasti saat epäasiallista kohtelua (ahdistusta tuottavaa)

Kun sinua, kaveria tai ketä tahansa oppilasta kiusataan tai esiintyy häirintää tai väkivaltaa, niin ota yhteys

- opettajaan, ryhmänohjaajaan (tai kehen tahansa aikuisen koulussa), opoon, kuraattoriin tai terveydenhoitajaan

- tieto välitetään aina ryhmänohjaajalle, joka arvioi tilanteen, että alkaako hoitaa asiaa yksin vai jonkun toisen aikuisen kanssa.

ja keskustele asiasta kotona tai keskustele asiasta kotona ja ottakaa yhteys ryhmänohjaajaan

Miten opettaja/RO toimii, kun kuulee tai havaitsee kiusaamista

Esille tuotuun kiusaamisasiaan puututaan välittömästi.

Selvitä ja keskustele asiasta kiusatun kanssa kahden kesken

- mitä on tapahtunut?

Ota yhteys ryhmänohjaajaan, jos kiusaamista on esiintynyt

- sopikaa pelisäännöistä: miten asiassa edetään, kuka/ketkä selvittävät, kuka tiedottaa huoltajille, muille opettajille

- jatkoselvittelyssä (kiusaaja/kiusaajat) opiskelijoiden välille tehdään sopimus ja ro kirjaa kiusaamiseen liittyvät faktat ja sopimuksen Wilmaan.

- arvio siitä, että onko kiusaaminen selvitettävissä ilman, että huoltajat tulevat koululle

- jos toimenpiteet eivät tehoa, niin tieto kuraattorille, joka pohtii jatkotoimet ja apujoukot

- varahenkilöinä ovat rehtori tai lukion opo

Tiedottaminen

- huoltajille (jos alle 18-vuotias) ja kyseessä oli kiusaaminen

Seuranta

- jos kiusaamisasian taholta on tehty sopimus, niin sopimuksessa yhteydessä sovitaan seurannasta, jossa varmistetaan, että asia on kunnossa

- rikosilmoitus tarpeen mukaan

Kiusatun ja ryhmän tukeminen

Sopimuksen ja seurannan lisäksi ryhmänohjaaja pohtii keinot kiusaamisen kohteeksi joutuneen opiskelijan tukemiseksi koulunkäynnissä.

- apuna tutor –opiskelijat, nuokku, koulukuraattori, koulupsykologi, rehtori, opo

- keskustelu ja ryhmätyöskentely ”vuosikurssin opiskelijoiden” kanssa

- tukioppilaiden tuki

Mikäli kiusattu kokee tarvitsevänsä opiskeluhuollollista tukea, voidaan hänen tuen selvittelyä ja järjestelyä varten koota moniammatillinen opiskeluhoitoryhmä. Kiusaamisen esiintymistä seurataan kouluittain koulun omilla kyselyillä sekä osana THL:n kyselyitä.

Huoltajien rooli kiusaamistapausten yhteydessä

- jos kotona herää epäily nuoren kiusaamisesta lukiossa on tärkeää ottaa asia puheeksi.

- nuoren huoli toisten opiskelijoiden kiusaamisesta on hyvä keskustella kotona ja kertoa siitä koululle.

- kiusaamistilanteissa nuori tarvitsee tukea ja tietoa siitä, että kiusaamista ei hyväksytä ja siihen

kuuluu puuttua.

- huoltajan tulee kannustaa nuorta tuomaan esiin kiusaamiseen liittyviä asioita, koska se helpottaa tilanteen selvittämistä ja kiusaamisen lopettamista.

- jos nuori kiistää kiusaamisen, voi huoltaja olla suoraan kouluun yhteydessä.

Kurinpitoimet

41 § Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitorangaistuksia.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta. Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ajaksi pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua.

42 § Menettely kurinpitoasiassa ja kurinpitorangaistuksen täytäntöönpano

Ennen 41 §:n 1 tai 4 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti taikka epäilty rikos tai siihen liittyvä seikka, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kurinpitorangaistuksen antamista on opiskelijan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Muista 41 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle ja opetuksen epäämisestä tarvittaessa oppilaitoksen sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Edellä 41 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä tulee antaa päätös ja 41 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut toimenpiteet tulee kirjata.

Opiskelijan määräaikaista erottamista tai asuntolasta erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, ellei koulutuksen järjestäjä tai hallinto-oikeus toisin päättää. Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta tai asuntolasta erottamisesta päätetään.

Oppilaitoksesta tai asuntolasta erottamisesta ja opiskelusta pidättämisestä sekä kirjallisen varoituksen antamisesta päättää koulutuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin tai koulutuksen järjestäjän niin päättäessä rehtori. Rehtorille voidaan antaa toimivalta päättää korkeintaan kolme kuukautta kestävästä oppilaitoksesta tai asuntolasta erottamisesta. Edellä 41 §:n 2 momentissa tarkoitettu opiskelijan määräämisestä poistumaan luokkahuoneesta oppitunnin jäljellä olevaksi ajaksi ja opiskelijan määräämisestä poistumaan muusta tilasta, jossa opetusta

annetaan, päättää oppituntia tai muuta opetustilaisuutta pitävä opettaja. Mainitussa lainkohdassa tarkoitettu opiskelijan määräämisestä poistumaan oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta päättää rehtori tai opettaja. Mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettu opetuksen epäämisestä päättää rehtori.

43 § Häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta opiskelija, joka ei noudata 41 §:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta opiskelija, joka ei poistu saatuaan tiedon 41 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rehtori ja opettaja voivat 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain (39/1889) 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

44 § Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun

Sinä aikana, jolloin opiskelijaa vastaan on vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan samasta syystä saa aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä muutoin kuin sellaisen menettelyn perusteella, jota ei ole katsottava rikokseksi, mutta josta voidaan rangaista kurinpidollisesti.

Jos tuomioistuin on tuominut opiskelijan rangaistukseen, ei hänelle saa samasta syystä määrätä kurinpitorangeistusta. Opiskelija saadaan kuitenkin erottaa määrääjäksi tai erottaa opiskelija-asuntolasta, jos se opiskelijan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella on perusteltua.

45 § Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

Rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta 40 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä. Tässä pykälässä säädetty oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tai koulutuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen koulutukseen tai toimintaan.

46 § Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat

Opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat sekä päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 40 §:n 2 momentissa tarkoitettujen esineiden tai aineiden haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos on ilmeistä, että opiskelijan hallussa on tällaisia esineitä tai aineita ja opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Opiskelijalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitseman oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla.

Edellä 3 momentissa säädetystä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. Tässä pykälässä säädetty oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tai koulutuksen järjestäjän hyväksymän muun tämän lain nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen koulutukseen tai toimintaan.

47 § Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet

Edellä 45 ja 46 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja opiskelijan tarkastamisessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee oppilaitoksissa suunnitella ja ohjeistaa.

Edellä 45 §:n mukaisten voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta koulutuksen järjestäjälle. Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata. Haltuun ottamisesta ja tarkastamisesta on ilmoitettava alaikäisen opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian.

48 § Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Edellä 45 §:ssä tarkoitetut opiskelijalta haltuun otetut esineet ja aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai, jos opiskelija on täysi-ikäinen, hänelle itselleen. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos opiskelijalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi. Opiskelijalle itselleen luovutettavat esineet ja aineet luovutetaan työpäivän päätyttyä. Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen tulee kirjata.

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta ja häirinnältä

Tämä suunnitelma on laitettu Wilman tiedotteisiin ja suunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Ennaltaehkäisy

Koulun oma henkilökunta, järjestyssäännöt ja mallit

- opettajien, avustajien, psykologin ja kuraattorin lisäksi koulussa on myös muuta henkilökuntaa paikalla: rehtori, koulusihteeri, siistijät, keittiöhenkilökunta ja kiinteistönhoitaja.

- rehtori, koulusihteeri ja lukion opo ovat kokonaistyöajassa ja tavoitettavissa virka-aikana.

- koulun ulkopuolisten tulee ilmoittautua rehtorille tai kansliaan saadakseen luvan olla koulun välituntialueella.

- koulussa on joka välitunnilla valvoja/valvoja.

- koulussa on opettajakunnan ja kasvatusta- ja opetuslautakunnan hyväksymät järjestyssäännöt. Ne käsitellään aina koulun alussa oppilaiden kanssa ja huoltajat allekirjoittavat kotiin tuodun sääntöpaperin, kun ovat tutustuneet niihin yhdessä lapsen kanssa.

- koululle on luotu toimintatapamallit, jos koulussa esiintyy kiusaamista

- säännölliset aamupalaverit ja opettajainkokoukset tietojen välittämiseksi.

VYK: Kurinpitokeinojen käyttäminen ja niihin liittyvät menetelmät

Varsinaisia kurinpitokeinoja ovat kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Lukiolaki ei tunne kasvatustapahtumia ja jälki-istuntoja. Muita ns. kurinpitokeinoja ovat opiskelijan poistaminen luokkatilasta tai oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan poistaminen luokkatilasta

- aineenopettaja voi poistaa luokasta

- tulee kirjata

Opiskelijan poistaminen koulun järjestämästä tilaisuudesta

- opettaja tai rehtori voi poistaa tilaisuudesta

- tulee kirjata

Kirjallinen varoitus

- yksilöitävä teko / kirjallinen selvitys

- opiskelijan kuuleminen

- huoltajille selvitys tapahtuneesta

- rehtorin tekemä päätös ja ilmoitus opiskeluhuoltoon

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmeksi päiväksi

- on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

- asian kirjaaminen

- opiskelijan kuuleminen
- huoltajille selvitys tilanteesta
- rehtori päättää asiasta, mutta ei tarvita viranhaltijapäätöstä.
- ilmoitus opiskeluhuoltoon
- ilmoitus työsuojeluun, jos henkilökunnan työturvallisuus on vaarantunut

Määräaikainen erottaminen

- yksilöitävä teko / kirjallinen selvitys
- opiskelijan kuuleminen
- huoltajille selvitys tapahtuneesta ja ilmoitus opiskeluhuoltoon
- rehtorin esitys kunnan lautakunnalle päätöksentekoa varten

Opiskeluoikeuden pidättäminen tutkimuksen ajaksi rikoksesta

- Opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta ja opiskeluoikeuden pidättäminen on epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua.
- yksilöitävä teko / kirjallinen selvitys
- opiskelijan kuuleminen
- huoltajille selvitys tapahtuneesta ja ilmoitus opiskeluhuoltoon
- rehtorin viranhaltijapäätös

Kriisitilanteet

Koulun kriisimallit on jaoteltu seuraavan kaavan mukaan. Opetussuunnitelmasta löytyvät ne mallit, jotka päivitetään vuosittain yhteistyössä opiskelijoiden ja huoltajien kanssa (kuuleminen ja epäkohdista voi laittaa viestiä rehtorille). Opetussuunnitelmassa ovat mm. tapaturmat, sairastumiset, tupakointi, päihdeaineet jne. Osa kriisimalleista on sisällytetty Yhteiskoulun pelastussuunnitelmaan. Se löytyy koulun TURVA –kansioista ja pelastussuunnitelma sisältää mm. seuraavat poikkeustilanteet: hätäpoistuminen (tulipalo), koulu-uhkaus ja koulu-uhkausepäily, häiriintyneen ja väkivaltaisen henkilön kohtaaminen sekä kunnallistekniikan häiriöt.

Koulun kaikille välitunneille on järjestetty valvonta, mutta lukiolaisilla on mahdollisuus poistua koulualueelta välituntien aikana. Lukion aulan seinillä ovat ohjeet hätäpoistumisesta, hätäkeskuksen puhelinnumero ja muut tärkeimmät hätänumerot.

Henkilökunnalla on ilmoitusvelvollisuus vaaran paikasta koulun piha-alueilla tai koulun sisäosissa. Ilmoitus tehdään rehtorille tai kiinteistöhoitajille. Kiireelliset tapaukset soitetään ja muut ilmoitetaan teknisen toimen omaan sähköiseen järjestelmään.

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta ja häirinnältä

Tämä suunnitelma on laitettu Wilman tiedotteisiin ja suunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Opiskeluhuoltosuunnitelman toteutuminen ja seuraaminen

Rehtori vastaa lukiokohtaisen opiskeluhuollon vuosisuunnitelman toteutumisen arvioinnista. Lukion vuosisuunnitelmassa on kuvaus opiskeluhuollon toteutumisen arvioinnista. Toteutumisen arviointi toimitetaan lukuvuoden päättyessä opiskeluhuollon ohjausryhmälle.

Opiskeluhuollon toteutumisessa seurataan mm. seuraavia asioita: keskeyttämiset, kouluviihtyvyys, kiusaaminen, osallisuus, poissaolomäärät, opiskeluhooltohenkilöstön asiakasmäärät, tavoitettavuus ja palvelujen laatu. Tietojen kokoamiseen käytetään seuraavia menetelmiä: kouluterveyskysely, opiskelijatilastot, opiskeluhooltohenkilöstön käyntitilastot. THL:n kouluterveyskysely toteutetaan parittomina vuosina.

Keskeisistä tuloksista ja kehittämiskohteista tiedotetaan myös opiskelijoille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyökumppaneille vanhempainilloissa ja Wilman kautta.